

HOOGGEERZAME HEEREN DIRECTEUREN ONZER VER-
EENIGING,
HOOGACHTBARE HEEREN CURATOREN DEZER HOO-
GESCHOOL,
HOOGGELEERDE HEEREN HOOGLEERAREN,
HOOGWAARDE HEEREN LEDEN VAN DE COMMISSIE
VAN UITVOERING VAN HET GEREFORMEERD
SCHOOLVERBAND,
ZEERGELEERDE HEEREN DOCTOREN IN ONDERSCHEI-
DENE WETENSCHAPPEN,
WELEERWAARDE HEEREN BEDIENAREN DES WOORDS.
WELEDELE DAMES EN HEEREN STUDENTEN,
EN VOORTS GIJ ALLEN, DIE VAN WAT NAAM OF RANG
OOK HERWAARTS OPKWAAMT OM DEZE PLECHTIG-
HEID MET UW TEGENWOORDIGHEID TE VEREEREN,
ZEER GEACHTE EN ZEER GEWENSCHTE TOEHOORDERS
EN TOEHOORDERESSEN!

In onzen tijd, waarin de aandacht voor opvoedkundige kwesties al meer gevraagd wordt, heeft men van meer dan ééne zijde gepoogd het karakter van de paedagogische stroomingen van het laatste vijftien-tal jaren te bepalen. Maar het terrein is zóó uitgestrekt en de verschijnselen en verschijningen, die de aandacht vragen zijn zoo talloos vele en zoo van onderscheiden geaardheid, dat het ons niet verbazen kan, dat de meest uiteenlopende antwoorden werden gegeven op de vraag naar het karakter der hedendaagsche opvoedkunde.

Terwijl sommigen in den waan verkeerden, dat we den tijd eener wetenschappelijke opvoedkunde hebben bereikt, wijl men thans begon voor de paedagogiek als uitgangspunt te nemen de werkelijkheden, waarin we leven en arbeiden, oordeelden anderen weer, dat door de opleving der metaphysica het karakter der nieuwere paedagogiek werd bepaald, en we dáárom juist thans weer kunnen spreken over een tijd van wetenschappelijke opvoedkunde.¹⁾ Meent men hier, dat de zorg voor de vorming van de persoonlijkheid het best de jongste paedagogische stroomingen markeert, ginds zegt men weer, dat het de zege der

---

¹⁾ cf. Dr. H. G. Hamaker, Over wetenschappelijke opvoedkunde XI. De Hovre, Verslagboek 3e R.K. Paed. Week. 414.